

DE JYDSKE KULTØRVFABRIKKER A/S

Mosevej 13
7330 Brande

29. april 2021

Tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 104.2100

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Fakta om boringen, anlægget og tilladelsen

Boringens DGU-nr.	104.2100
AnlægsID (JupiterID)	96413
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 1. oktober 2036.
Maksimal indvinding	46.000 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	45 m ³ /time
Formål med indvindingen	Markvanding
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Hallundbækvej 7, 7330 Brande Matrikel 5e, Hallundbæk By, Blåhøj E:503.023; N:6.190.710 (UTM32, EUREF89)

¹ "Lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1450 af 05-10-2020).

² "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 973 af 25-06-2020).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599604000

Sagsbehandler:
Rikke Pechüle Arndt
Madsen
E-mail:
rikmads@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603362
Sagsnr.:
13.02.01-P19-68-19

Vilkår for tilladelsen

1. Boringen og dens overbygning (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen, dens pumpe og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
 - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
 - b) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
 - c) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - d) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
 - e) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
 - a. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
 - b. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - c. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
 - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring boringen er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres. De oppumpede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.
4. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 966 af 23-06-2017).

5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende borer, vandløb eller naturområder⁶.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁷.
7. Hvis boringen tages ud af brug 5 år i træk, skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på boringen, dens formål, dens ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Udover ovennævnte vilkår gælder de vilkår, der står i tabellen på side 1.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁸.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne⁹.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk.

Find Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen.

Du skal logge ind med NemId.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at

⁶ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 832 af 27-06-2016).

⁷ § 34 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 1450 af 05-10-2020).

⁸ § 23 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 118 af 22-02-2018).

⁹ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Rikke Pechüle Arndt Madsen
Grundvand

Bilag

Bilag 1 – Redegørelse

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering

Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Bilag 1 – Redegørelse

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra boring DGU-nr. 104.2100 med en maksimal indvinding på 60.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 45 m³/time.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1993 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen. Tilladelsen har hidtil været på 46.000 m³/år.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra redegørelsen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Ansøger har ikke fået tilladelse til det ansøgte, da tidligere indberetninger ikke vidner om et så stort vandbehov, og fordi ansøgningen ikke indeholder en argumentation for det øgede vandbehov. Der gives i stedet tilladelse til maksimalt at indvinde 46.000 m³/år (med en maksimal pumpeydelse på 45 m³/time), hvilket er aftalt i dialog med ansøger. Den nedsatte vandmængde stemmer godt overens med, hvad der tidligere er indberettet for boringen. Vandmængden er dermed også uændret i forhold til den tidligere tilladelse.

Tilladelsen gælder i 15 vandingssæsoner, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Alle beregninger i denne redegørelse er gennemført i screeningsprogrammet BEST. BEST beregner, hvordan indvinding fra boringer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra boringer påvirker grundvandspotentialer i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinssammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over

forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST generer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Geologi og grundvand

Boringen er etableret i 1993 og er boret til 73 meters dybde. Boringen er filtersat fra 60,5-72,5 m under terræn, og grundvandsspejlet står 5,3 m under terræn (måling fra 1993). Geologiske data fra boringen viser, at der i den øverste del af lagsøjlen fra 0-13 m under terræn ses aflejringer af sand. Herefter følger aflejringer af silt fra 13-18 m under terræn, ler fra 18-28 m under terræn, sand fra 28-30 meter under terræn, ler fra 30-36 m under terræn, silt fra 36-38 m under terræn, grus fra 38-39 m under terræn, sand fra 39-47 m under terræn, silt fra 47-51 m under terræn. Boringen er afsluttet i aflejringer af sand fra 51-73 m under terræn.

Boringen indvinder grundvand fra et dybereliggende grundvandsmagasin. Indvindingsmagasinet vurderes lokalt at være spændt, da grundvandspotentialet ligger højere end overgrænsen for de permeable jordlag, der udgør magasinet. Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for Bastrup Sand, lokalt at strømme mod øst.

Boringen er hverken beliggende i indvindingsopland til alment vandværk, i hygiejnezonen, i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Påvirkning af grundvand

Den ansøgte boring ligger inden for grundvandsforekomst nr. DK108_dkmj_1024_ps, DK108_dkmj_1012_ps og DK108_dkmj_1041_ps, som er dybe grundvandsforekomster. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand for grundvandet i Ikast-Brande Kommune er god, hvilket vil sige, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen. Den kemiske tilstand for grundvandet er ligeledes god, og der er dermed ikke risiko for overskridelse af kvalitetskravet på 50 mg/l for nitrat.

Påvirkning af nærliggende boringer

De boringer, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvinding fra den ansøgte boring, er DGU-nr. 104.2101 og 104.2718 (boringer til markvanding). Boringerne ligger ca. 240 m nord for den ansøgte boring og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringerne bliver påvirkede med en sænkning på 32 cm. Boringerne er hhv. 79 og 80 m dybe og filtersatte hhv. 66,5-77,5 og 66-

78 m under terræn. Da indvindingsmængden er uændret i forhold til den tidligere tilladelse, og da borerne indvinder grundvand fra et spændt magasin i relativ stor dybde, vurderer Ikast-Brande Kommune at sænkningen ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra borerne DGU-nr. 104.2101 og 104.27118, både hvad angår mængde og kvalitet.

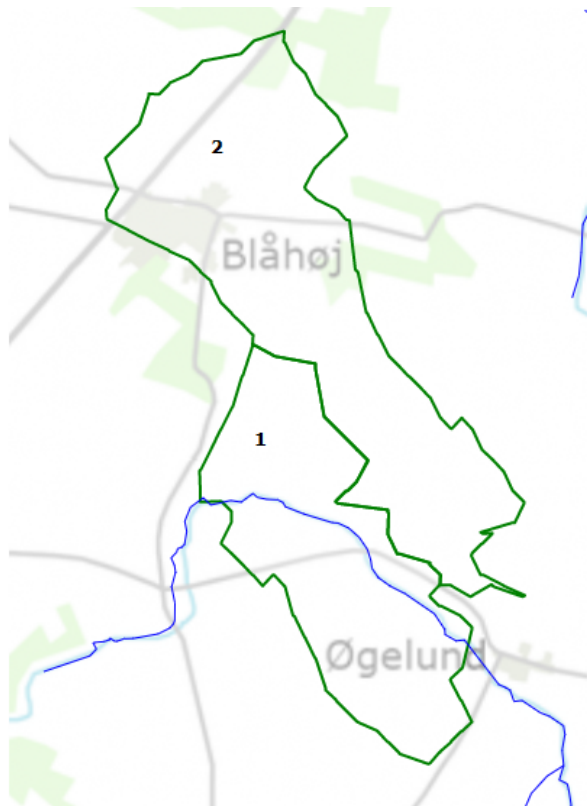
Alle øvrige borer er udsat for en mindre sænkingspåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb og natur

Vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2015-2021 er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for bentiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofytter (vandplanter, DVPI) og fisk (DFFV_{a/ø}). På nuværende tidspunkt findes der ikke datagrundlag med en god sammenhæng mellem vandføringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringsniveau, der er anvendeligt i sagsbehandlingen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at påvirkningen af MMVF for nuværende er den bedst tilgængelige vejledende indikator for påvirkning af den økologiske tilstand i mindre vandløb som følge af vandindvinding. Ikast-Brande Kommune benytter "Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027", som datagrundlag i sagsbehandlingen.

Screeningsværktøjet BEST beregner, hvor meget hver eneste aktive boring i området påvirker hvert enkelt vandløbsopland i området. BEST beregner ligeledes, hvor stor en procentdel af påvirkningen, der stammer fra indvinding fra den ansøgte boring. BEST viser, at der er 2 vandløbsoplande, hvor indvindingen fra boringen vil udgøre mere end 0,5 % og 0,5 L/s af den samlede påvirkning fra alle borer. Oplandene kan ses på figur 1.

Figur 1. De påvirkede oplande er markeret med tal.

Opland 1

Boringen ligger i opland 1. Ifølge beregninger i BEST påvirkes vandløbene i oplandet af indvindingen med 1,44 L/s, hvilket svarer til 3,68 % af den samlede vandføringsreduktion fra alle borer på 73,8 %.

Hallund Bæk

I den vest- og sydvestlige del af oplandet løber en strækning af Hallund Bæk, som er medtaget og målsat i Vandplan 2. Vandløbsstrækningen har god økologisk tilstand for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofytter og dårlig økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed dårlig, og strækningen er målsat til god økologisk tilstand. Derudover er strækningen § 3-beskyttet. Den korteste afstand fra boringen til vandløbsstrækningen er 675 m.

Mosegrøften

I den nordøstlige del af oplandet løber en strækning af Mosegrøften, der er § 3-beskyttet, men ikke medtaget og målsat i Vandplan 2. Den korteste afstand fra boringen til vandløbsstrækningen er 450 m.

Opland 2

Omkring 120 m øst for boringen ses opland 2. Ifølge beregninger i BEST påvirkes vandløbene i oplandet af indvindingen med 0,95 L/s, hvilket svarer til 10,8 % af den samlede vandføringsreduktion fra alle boringer på 37,3 %.

I oplandet løber en nordligere strækning af Mosegrøften, der er §3-beskyttet, men ikke medtaget og målsat i Vandplan 2. Den korteste afstand fra boringen til vandløbstrækningen er 560 m.

Vurdering af påvirkning af vandløb

Ikast-Brande Kommune vurderer, at boringen indvinder fra et dybtliggende magasin, og at der er en god hydraulisk adskillelse mellem indvindingsmagasinet og overfladenært grundvand, overfladevand, våd natur og vandløb. Dette er vurderet på baggrund af geologiske data fra boringen, der viser, at der er en forholdsvis stor samlet silt- og lertykkelse på 23 m. Lignende tykkelser af silt og ler kan genkendes i nærliggende boringer (DGU-nr. 104.2101, 104.1585 og 104.2718) i omtrent samme dybder, som for den ansøgte boring, hvilket tyder på, at silt- og lerlagene er gennemgående.

Indvindingsmængden er desuden mindsket i forhold til det ansøgte og uændret i forhold til den tidligere tilladelser.

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund heraf, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for vandløbene i oplandet eller vil medføre en kritisk påvirkning af § 3-beskyttede vandløb i oplandet.

Natur

Den nærmeste § 3-beskyttede naturtype er en mose. Mosen ses omkring 420 m øst for boringen. Se oversigtskort i bilag 3. Ifølge BEST-beregningen er der ingen beskyttede naturtyper, der påvirkes som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Samlet vurdering af påvirkningen

Resultatet af BEST-beregningen og af en faglig vurdering er, at ingen beskyttede naturtyper og beskyttede vandløb bliver væsentligt påvirkede som konsekvens af indvindingen fra boringen.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,3 km nordøst for boringen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at den store afstand mellem

boringen og Natura 2000-området betyder, at indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹⁰.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Vandflagermus, Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø, Ulv.

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen.

Forureningskilder

Der er registreret jordforurening (V2) 1,7 km nordvest for boringen. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

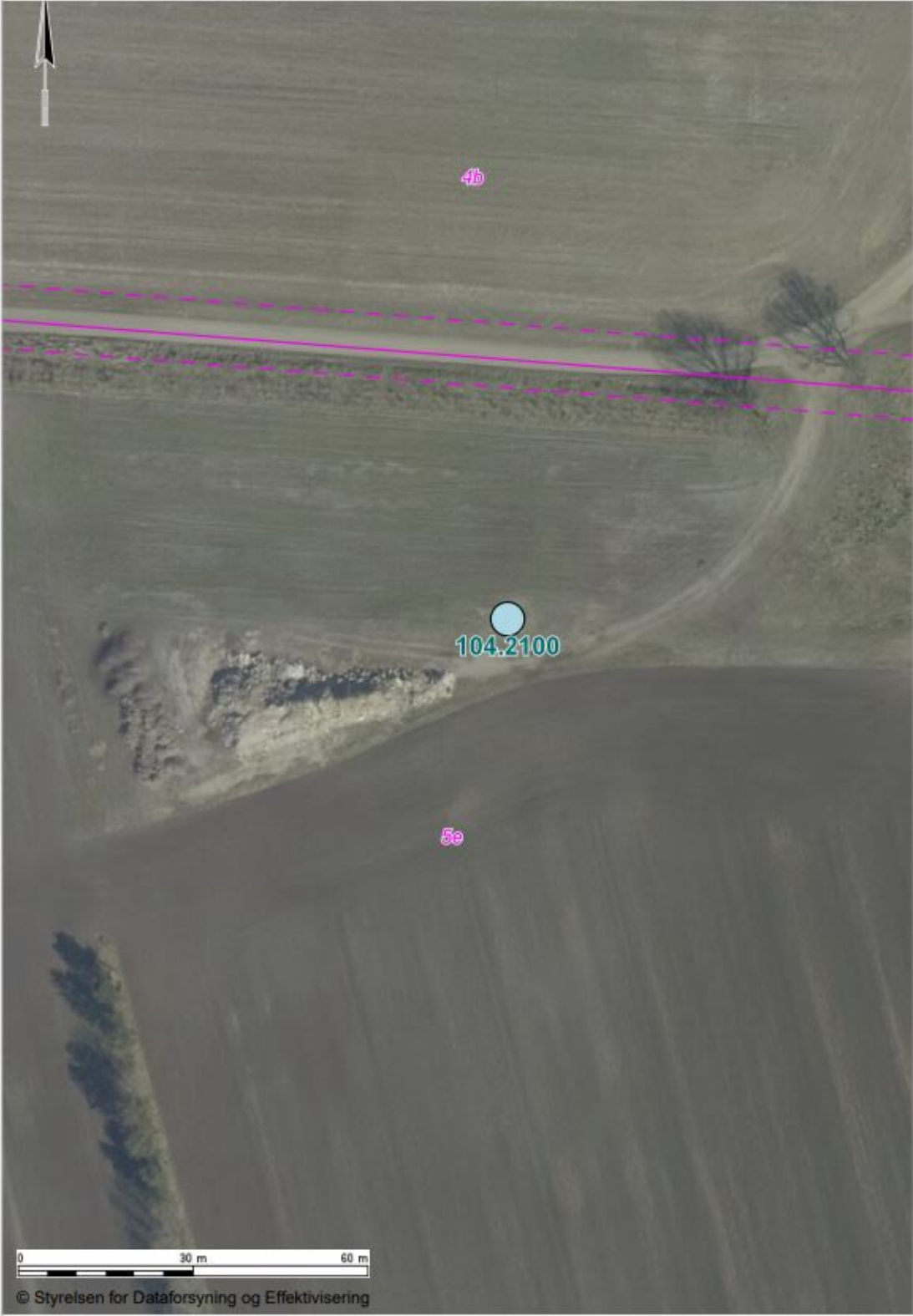
Der er registreret mulig jordforurening (V1) 400 m sydøst for boringen. Der er viden om, at der på lokaliteten har været skydebane med nedslagsområde for blyhagl. Det er i afsnittet *Vurdering af påvirkning af vandløb* vurderet, at der er hydraulisk adskillelse mellem indvindingsmagasinet og overfladenært grundvand. På baggrund heraf vurderer Ikast-Brande Kommune, at det er usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke den registrerede forurening eller denne mobilitet.

Støj

Ikast-Brande Kommune vurderer, at driften af anlægget ikke vil medføre støjgener for omkringliggende ejendomme, da indvinding af grundvand fra boringen sker med dykpumpe, som er placeret i en tørbrønd under terræn.

¹⁰ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 926 af 27-06-2016).

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive boringer, V1- og V2-forureninger og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

